

Aan de Minister van Economische Zaken en Klimaat

Directie
Informatievoorziening
CIO Office

Auteur

TER BESLISSING

Datum
7 november 2023

Kenmerk
EZK_IV_CIO / 43421718

nota

Beslisnota Kamerbrief Planning en Voortgang
Algoritmeregister EZK

Parafenroute

[Redacted signature area]

Aanleiding

In de verzamelbrief 'Algoritmen reguleren'¹ van 7 juli 2023 (Kamerstukken II 2022/23, 26643, nr. 1056) heeft de Staatssecretaris van BZK namens het kabinet aan de Kamer toegezegd dat in 2025 alle "hoog-risico algoritmes" van de Rijksoverheid zijn opgenomen in het nationale algoritmeregister. Ook is toegezegd dat de departementen in 2023 de Kamer informeren over de stand van zaken en planning tot 2025.

Met deze brief informeert u de Kamer over de voortgang en planning voor het vullen van het algoritmeregister en komt u de toezegging aan de Kamer na.

Geadviseerd besluit

Geadviseerd wordt om de Kamerbrief met rapportage en planning voor het kerstreces naar de Kamer te sturen conform de toezegging.

¹ Kamerstukken II 2022/23, 26643, nr 1056, p.8

Kernpunten

- Met deze Kamerbrief geeft EZK uitvoering aan de toezegging uit de verzamelbrief 'Algoritmen reguleren' van 7 juli 2023 (Kamerstukken II 2022/23, 26643, nr. 1056) om in 2023 de Kamer te informeren.
- De Kamerbrief beschrijft de planning om in 2025 alle hoog-risico algoritmes in het algoritmeregister te hebben opgenomen.
- Er is bij EZK nog veel onzekerheid over de uitvoerbaarheid en dekking om de toegezegde deadline van 2025 te halen.
- Vanwege de grote onzekerheid maakt EZK voorbehouden op basis van beschikbare capaciteit en voortschrijdend inzicht.
- De rapportage en planning zijn gemaakt in samenwerking met de diensten.
- De rapportage en planning zijn het beste dat we kunnen opleveren op basis van de huidige kennis en kunde.

Toelichting

Maatschappelijke context

- Met het algoritmeregister kunnen burgers en bedrijven inzicht krijgen in de algoritmes die de overheid gebruikt.
- Het vullen van het algoritmeregister draagt bij aan verantwoord gebruik van algoritme door de overheid en transparantie van de overheid.
- EZK onderschrijft de meerwaarde en zet zich in voor verantwoord en transparant gebruik van algoritmes.

Politieke context en krachtenveld

- Het is de verwachting dat een nieuw kabinet aandacht zal blijven hebben voor dit onderwerp.
- De acties voor het vullen van het algoritmeregister vloeien concreet voort uit de Werkagenda Waardegedreven Digitaliseren van BZK.
- Er zijn meerdere moties van en toezeggingen aan de Kamer die vragen om meer openheid over algoritmegebruik door de overheid. De recente motie van het lid Dekker-Abdulaziz² vraagt om een jaarlijkse rapportage over de voortgang.
- [REDACTED]
- De afspraken en het register zijn in de Ambtelijke Commissie Digitalisering (ACD), CDO-Raad en CIO-Beraad besproken. Het register wordt interbestuurlijk in het Overheidsbreed Beleidsoverleg Digitale Overheid (OBDO) besproken.

² Kamerstukken II, 2022/23, 36360-VI, nr 14.

- Binnen EZK en LNV worden de afspraken en register gezamenlijk in de CIO-Raad en CDO-platform besproken en afgestemd. Hierin zijn de grootste diensten van EZK en LNV vertegenwoordigd.
- De Kamerbrief is opgesteld op basis van een Rijksbreed afgestemd format.

Uitvoering

- Er is een concernbrede aanpak, hierdoor wordt er nauw samengewerkt met LNV.
- Verantwoording over algoritme als los onderdeel is een nieuw werkgebied. Er is een sterke mate van voortschrijdend inzicht, bijvoorbeeld over wat wel en wat niet moet worden gezien als één algoritme. Dit zorgt voor veel onzekerheid over het aantal algoritmes.
- De interbestuurlijk ontwikkelde Handreiking Algoritmeregister³ en Handleiding Publicatiestandaard⁴ dienen als basis voor het selecteren van algoritme. De handreiking en handleiding zijn eind 2023 vastgesteld.
- Op basis van de handreiking committeert EZK zich alle "hoog-risico AI systemen" in 2025 geregistreerd te hebben. EZK zet zich in om zo veel mogelijk "impactvolle algoritme" te registreren.
- Er is geen uitvoeringstoets door BZK gedaan.

Financiële/juridische overwegingen

- Er is op dit moment geen nationale wettelijke verplichting voor het registreren van algoritmes.
- Verwacht wordt dat in 2024 de Europese AI Verordening aangenomen wordt. In deze verordening is een registratieplicht opgenomen die (deels) kan worden ingevuld met een nationaal algoritmeregister.
- Er is geen dekking voor de benodigde werkzaamheden, BZK gaat er van uit dat organisaties zelf financiering en capaciteit organiseren.
- RVO heeft al aangegeven de planning niet te kunnen verwezenlijken zonder additionele middelen. Er wordt momenteel gezocht naar een passende oplossing voor het dekken van de financiële gevolgen voor RVO.
- Door de onduidelijkheid over de impact en uitvoeringsgevolgen is het nog onduidelijk wat de financiële gevolgen kunnen zijn voor EZK.
- Op dit moment is op de begroting van EZK nog geen rekening gehouden met het vullen van het algoritmeregister.
- Mocht blijken dat onvoldoende middelen beschikbaar zijn dan wordt de prioriteit gelegd bij het registreren van de Hoog-risico AI-systemen (categorie A) en zullen de impactvolle algoritmes (categorie B) geregistreerd worden tot zover de beschikbare middelen het toelaten.

³ [Handreiking Algoritmeregister - Digitale Overheid](#)

⁴ [Handleiding Algoritmeregister \(Publicatiestandaard\) - Digitale Overheid](#)